

Тероризм

Лектор: доцент кафедри Загальної
екології, радіобіології та БЖД
Кудрявицька Аліна Миколаївна

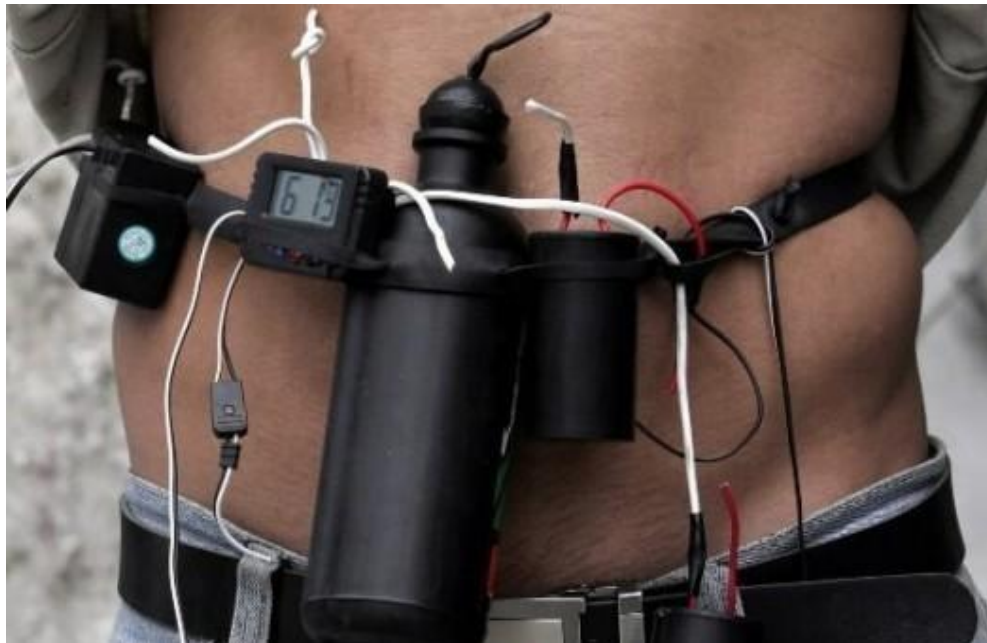
Тероризм

- Тероризм (від лат. terror – жах) – суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не повинних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей

Терор і тероризм

- Терор – насилля влади з її державним апаратом проти народу з метою придушення не тільки опозиції, але й всього загалу, з метою викликати жах і залишити думки про спротив. Іншими словами, терор – насилля з боку сильного.
- Тероризм - насилля «з боку слабшого», насилля, що виходить від опозиційних прошарків суспільства, радикально налаштованих і, як правило, вельми нечисленних. Тероризм носить політичну, соціальну чи національну ознаку в залежності від цілей своїх носіїв.

Тероризм як соціальне явище

Тероризм як соціальне явище обумовлений соціальними, політичними й економічними чинниками. Ознаки терористичної діяльності:

- Виключно політично вмотивована
- Насильницька, або така, що погрожує використанням насильства
- Призначена для того, щоб мати довготривалий психологічний вплив, не лише для знищення конкретної жертви чи об'єкта
- Така, що проводиться організацією з ланцюжком управління, що розпізнається, або конспіративною сотовою структурою, чії представники не носять уніформу та знаки розрізнення
- Така, що чиниться позадержавним угрупованням.

Тероризм як злочин

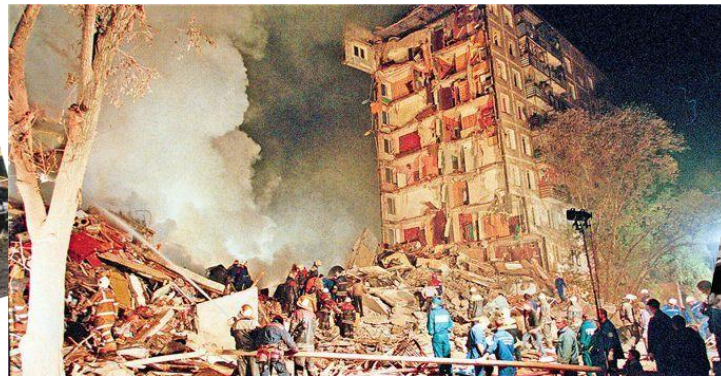
Науковці України визначають тероризм як загально небезпечні дії або загрозу ними, що вчинюються публічно і посягають на суспільну безпеку та спрямовані на створення в соціальній сфері обстановки страху, неспокою, пригніченості з метою прямого або непрямого впливу на прийняття будь-якого рішення чи відмови від нього в інтересах винних. З цієї кількості визначень виділяють ряд діянь, що становлять тероризм як злочин:

- насильницькі акти проти певних категорій громадян;
- вибухи і вся сукупність суспільно небезпечних у міжнародному масштабі діянь;
- злочинна діяльність, що виявляється в залякуванні населення та органів влади;
- організація, фінансування, підтримка, створення терористичних груп тощо.

Терористичні акти

- Терористичні акти – вбивства, поранення, викрадення, погрози та деякі інші акти насильства, які готуються організаціями й здійснюються окремими особами стосовно державних або громадських діячів, супроводжують розвиток сучасного суспільства. Історія знає чимало таких злочинів: вбивство Авраама Лінкольна та Джона Кеннеді – 16-го та 35-го президентів США, а також прем'єр-міністра Індії Раджива Ганді, прем'єр-міністра Ізраїля Іцхака Рабіна та інших.
- Усі зазначені акти тероризму, незалежно від мотивів їхнього здійснення, були внутрішньодержавними злочинами і були підсудні відповідно до законодавства тієї країни, в межах якої вони відбулися. На сьогодні значно зріс та розширив свої межі тероризм міжнародного характеру, тобто такий, що зачіпає інтереси двох або більше держав, порушує міжнародний правопорядок.

Міжнародний тероризм

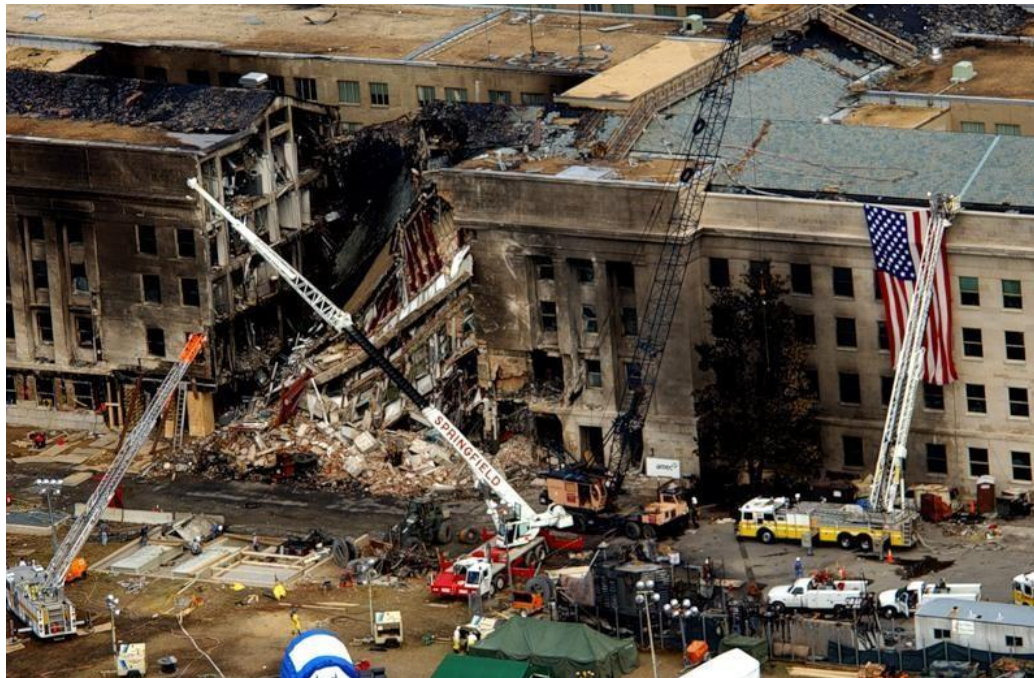
Терористичний акт можна кваліфікувати як злочин міжнародного характеру у випадках, коли:

- терорист і особи, що потерпають від терористичного акту, є громадянами однієї держави або ж різних держав, але злочин здійснений за межами цих держав;
- терористичний акт спрямований проти осіб, що користуються міжнародним захистом;
- підготовка до терористичного акту проводиться на території однієї держави, а здійснюється на території іншої;
- здійснивши терористичний акт в одній державі, терорист переховується в іншій, і постає питання про його видачу.

Форми і прояви тероризму

- національно-визвольний тероризм, який деколи називають тероризмом національних меншин. Головна вимога — відділення від держави, що їх поневолює, або повноцінної національної автономії для усунення дискримінації і гноблення. Приклади з післявоєнного часу: північні ірландці, каталонці, баски, бретонці, корсиканці, німці Південного Тіролю, франко-канадці, курди та інші.

Форми і прояви тероризму

- тероризм, пов'язаний з національно-релігійно-визвольними рухами антиімперіалістично-антиколоніального характеру у Третньому світі (наприклад, Кенія до здобуття незалежності і кашмірська «Армія чистих», палестинські терористичні групи). У зв'язку з невирішенням основних конфліктних проблем (Палестина) та глобалізацією імперіалізму, такі рухи також стають глобальними за місцем дій, але в жодному випадку не перетворюються в «міжнародних терористів». До цієї форми тероризму відноситься Осама бен Ладен та його терористична організація Аль-Каїда («Провід»);

Форми і прояви тероризму

тероризм соціал-революційного характеру. В Російській імперії індивідуальний тероризм застосовувала конспіративна організація «Народна Воля». Між терористами-змовниками були й українці: С. Степняк-Кравчинський, А. Желябов, С. Перовська та інші. Більш селективно і планово застосовували тероризм до кінця 1917 року більшовики.

Форми і прояви тероризму

- правий тероризм, що домагається ліквідації парламентської демократії і запровадження авторитарного режиму, тобто диктатури. Праві групи одночасно протидіють «новим лівим» (наприклад, так було в Італії), розглядаючи їхні акції як загрозу для суспільства, що повинно обрати правий шлях.

Форми і прояви тероризму

■ диверсійний тероризм, організатором акцій якого виступають секретні служби держав-противників. Диверсійні терористичні групи опираються часто на «п'яту колону» в державі противника, здійснюють провокаційні дії (для прикладу, терористичні групи радянських спецслужб, що вирізували населення, зокрема польське, в районах дій УПА, щоб таким чином компрометувати діяльність українського підпілля).

Форми і прояви тероризму

- технологічний тероризм - злочини, що вчиняються з терористичною метою із застосуванням зброї масового ураження або її компонентів, інших шкідливих для здоров'я людей речовин, засобів електромагнітної дії, комп'ютерних систем та комунікаційних мереж, включаючи захоплення, виведення з ладу і руйнування потенційно небезпечних об'єктів, які прямо чи опосередковано загрожують виникненням загрози надзвичайної ситуації

російський тероризм

Уже найближчим часом росія має усі шанси офіційно приєднатися до країн-спонсорів тероризму, неофіційно — вона вже давно там.

Усі жорстокі та цинічні масовані російські атаки цивільної інфраструктури, мирного населення українських міст, які сколихнули весь світ, не мають жодного сенсу і виправдання. І йдеться тут про звичайнісіньку поведінку та тактику терориста, для якого немає жодних правил і меж, окрім залякування, а в нашому

Найбільш поширеними у світі терористичними актами є:

- напади на державні або промислові об'єкти
- захоплення державних установ або посольств
- захоплення літаків або інших транспортних засобів
- насильницькі дії проти особистості жертви
- викрадення
- політичні вбивства

Історія тероризму

- Розвиток тероризму — наслідок активного розшарування населення, його ідеологічного розмежування і оформлення політичних рухів. Тероризм як світове явище постав наприкінці 19 століття. Зокрема в Російській імперії 1881 року після численних спроб замахів народовольці вбили імператора Олександра II. 1894 року італійський анархіст вбив французького президента Марі Франсуа Саді Карно. 1897 року анархісти смертельно поранили імператрицю Єлизавету Австрійську та вбили іспанського прем'єр-міністра Антоніо Кановаса. 1900 року жертвою терориста став король Італії Умберто I, а 1901 вбитий президент США Вільям Маккінлі. В Росії в період 1902–1907 років есерівськими та іншими терористами було здійснено близько 5,5 тисяч терористичних актів (вбивства міністрів, депутатів Державної Думи, жандармів, працівників поліції та прокуратури). Поступово тероризм став головною проблемою міжнародної політики. Коли 1900 року зустрічалися керівники найбільш індустріально розвинених держав, то більшість з них ставили першим на порядку денному питання тероризму

Дякую за увагу

